



**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia stycznia 2011 r.

**Pan
Zenon Szura
Wójt Gminy Skołyszyn**

LRZ-4112-16-01/2010

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła w Urzędzie Gminy Skołyszyn kontrolę w zakresie prawidłowości działań organów administracji publicznej oraz przedsiębiorców związanych z poborem żwiru i piasku w miejscowości Przysieki w aspekcie ochrony przeciwpowodziowej.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 9 grudnia 2010 r. Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W kontroli ustalono, że pobór kruszywa naturalnego na terenie Gminy Skołyszyn odbywał się na podstawie koncesji udzielanych przedsiębiorcom przez organ koncesyjny – Starostwo Powiatowe w Jaśle po uzgodnieniu z Wójtem w myśl przepisów art. 16 ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. *Prawo geologiczne i górnicze* (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 ze zm.).

Gmina Skołyszyn posiada studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy oraz uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Skołyszyn, natomiast nie przystąpiła do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla pozostałych miejscowości Gminy.

W kontroli ustalono, że Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie przekazał Gminie studium ochrony przeciwpowodziowej, ustalające granice zasięgu wód powodziowych o określonym prawdopodobieństwie występowania opracowane w 2005 r. oraz nowe opracowanie tego studium z 2010 r. Zasięg wód powodziowych w obu opracowaniach w zasadzie pokrywa się.

Złoża kruszyw położone są na obszarach zalewowych wskazanych w opracowaniach RZGW, zarówno z 2005 r. jak i z 2010 r. Tereny te faktycznie zostały zalane przez powódź, która miała miejsce w 2010 r.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, zgodnie z przepisem art. 82 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2005 r., Nr 239, poz. 2019 ze zm.) - *obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią obejmują strefę przepływów wezbrań powodziowych określoną w planie zagospodarowania przestrzennego na podstawie studium, o którym mowa w art. 79 ust. 2 i tereny te mogą zostać uznane za obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią jeżeli zostaną określone w **planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Skołyszyn***. Stwierdzono, iż Rada Gminy nie uchwaliła tych planów, a podejmowała uchwały o odstąpieniu od sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów górniczych objętych wnioskami.

W tej sytuacji, w związku z nie określeniem przez Radę Gminy obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią, brak jest podstaw do właściwego zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych Gminy. Nie egzekwowanie zakazów przewidzianych w *Prawie wodnym* dotyczących obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią, prowadzi do negatywnych konsekwencji przy zagospodarowaniu tych terenów.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że zarówno Wójtowi, jak i Staroście Jasielskiemu znane jest negatywne stanowisko RZGW w sprawie lokalizacji kopalni kruszyw na terenach zalewowych rzeki Ropy. Stanowisko to uzasadniał fakt, że teren planowanej eksploatacji kruszywa położony jest w zasięgu zalewu wodami powodziowymi rzeki Ropy o prawdopodobieństwie przewyższenia $p=5\%$, w związku z tym przy eksploatacji nie będzie możliwości zachowania, zgodnego z polską normą PN-G-02100, filara ochronnego o szerokości 50 m od zasięgu wody 5%, co może spowodować przerwanie tego filara podczas przejścia wód powodziowych i w konsekwencji doprowadzić do dewastacji koryta rzeki i pogorszenia warunków ochrony przeciwpowodziowej.

W oparciu o stanowisko RZGW, Wójt negatywnie opiniował niektóre lokalizacje kopalni odkrywkowych, jednak na skutek postanowienia Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Krośnie, które rozpatrywało odwołania przedsiębiorców, zmienił zdanie

przyjmując argumentację SKO, że stanowisko RZGW dotyczące zabezpieczenia rzeki Ropy przed zagrożeniami związanymi z działalnością wydobywczą kruszyw nie jest aktem prawnym i nie może być brane pod uwagę natomiast należy się oprzeć na *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy*, które dopuszcza eksploatację złóż kruszyw.

W wyniku takiego stanowiska SKO w Krośnie, Starosta Powiatowy udzielał koncesji na eksploatację kopalni kruszyw na terenach, które mogą być niezbędne dla lokalizacji urządzeń zabezpieczenia przeciwpowodziowego.

W kontroli ustalono, że pomimo wyznaczenia przez RZGW zasięgów zalewów oraz rzędnych zwierciadła wody dla wód powodziowych o prawdopodobieństwach przewyższenia od 50% do 0,1% zarówno w studium z 2005 r. jak również z 2010 r. Gmina wydawała decyzje o warunkach zabudowy na tych terenach. W latach 2007 do 2010 za zgodą Gminy wybudowano na tych terenach 10 obiektów przemysłowych oraz 12 budynków mieszkalnych. Wszystkie wybudowane obiekty zgodnie z przewidywaniami RZGW znalazły się w strefie zalewowej i uległy zniszczeniom w powodzi 2010 r.

Decyzje Wójta Gminy o warunkach zabudowy na obszarach zalewowych narażają na straty inwestorów i obciążają budżet państwa kwotami udzielonej powodziom pomocy.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli - Rada Gminy powinna jak najszybciej wprowadzić w życie wyniki opracowanego przez RZGW Studium, gdyż ustawa *Prawo wodne* przewiduje na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią zakazy, które w przypadku terenów nieobwałowanych, mogą być egzekwowane dopiero po wprowadzeniu granic tych obszarów do **miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego**. Im wcześniej obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią znajdą się w miejscowych planach, tym szybciej nastąpi proces właściwego zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych gminy i mniej będzie również potencjalnych negatywnych konsekwencji przy zagospodarowaniu tych terenów.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o:

1. podjęcie działań w celu określenia obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią oraz kierunków ochrony przed powodzią w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Wójtowi prawo złożenia do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie oczekuje od Pana Wójta w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały.